

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ
ОДЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

VII НАУКОВО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

***«Роль закладів фахової передвищої та
професійної освіти в системі безперервної
освіти»***

Збірник тез та доповідей

Одеса
2020

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Трішин Федір Анатолійович

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи ОНАХТ, к.т.н., доцент – голова оргкомітету

Заступник голови (координатор):

Іванова Лілія Вікторівна

Директор Одеського технічного коледжу ОНАХТ, к.т.н. – заступник голови

Члени оргкомітету:

Мураховський Валерій Генріхович

Директор навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к.ф-м.н., доцент

Глушков Олег Анатолійович

Директор Коледжу нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ, к.т.н.

Єпур Ольга Сергіївна

Директор Коледжу промислової автоматики та інформаційних технологій ОНАХТ

Лукіяник Олександр Григорович

В.о. директора Механіко-технологічного коледжу ОНАХТ,

Сярова Анастасія Сергіївна

Методист навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти ОНАХТ

Уманська Валентина Іванівна

Заступник директора з навчально-методичної роботи Одеського технічного коледжу ОНАХТ

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

1. Імплементация Закону України «Про фахову передвищу освіту» в коледжах ОНАХТ
2. Шляхи формування безперервної системи освіти: школа – професійні заклади освіти – фаховий коледж – академія, як важлива складова професійної підготовки кадрів.
3. Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.
4. Формування професійної та особистісної компетентності випускника.
5. Міждисциплінарна інтеграція, як чинник оптимізації освітнього процесу та складова готовності майбутнього випускника до професійної діяльності.

Конференція відбудеться **25 березня 2020р.**

Місце проведення конференції – Одеський технічний коледж ОНАХТ, вул. Балківська, 54, II навчальний корпус – 4й поверх, ауд. 446.

Реєстрація учасників конференції з 10.00 год.

Початок роботи 11.00 год.

Вона ефективна для галузевих навчальних закладів, що дозволяє використовувати сучасну матеріально-технічну базу роботодавців. На сьогодні в Україні відбувся перший випуск трьох експериментальних груп, який засвідчив позитивні результати впровадження елементів дуальної форми навчання: високий рівень працевлаштування – до 97%, підвищення якості професійної підготовки на 12-17%, додаткові фінансові надходження – до 50 тис. грн у кожному вузі, зменшення витрат на комунальні послуги та витратні матеріали, більш стійка та взаємовигідна співпраця з роботодавцями.

ВПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В КОЛЕДЖІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Н.К. Пеньковська, к.п.н, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Л.В. Березовська, викладач вищої кваліфікаційної категорії

Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу

Професійна кваліфікація молодих спеціалістів має велике значення для успіху кожного підприємства окремо та економіки України в цілому. Тому інвестиції у фахову передвіщу освіту є інвестиціями в майбутнє, що обіцяють середньострокову і довгострокову віддачу.

Німецька дуальна модель навчання знаходить визнання на міжнародному рівні і практикується в багатьох європейських країнах, а протягом кількох років в Китаї та інших країнах Азії. Систему навчання однієї країни неможливо, просто скопіювавши її, застосовувати в іншій. Її необхідно проаналізувати і адаптувати до умов в системі освіти даної країни.

У Німеччині на протязі вже декількох десятиліть взаємодія освіти з підприємствами дає позитивні результати. Дуальна модель ФРН має на увазі інвестування значних коштів підприємства на підвищення професійної кваліфікації майбутнього фахівця.

Навчання за дуальною системою в Німеччині дозволено тільки у відношенні до офіційно визнаних професій, що вимагають спеціальної підготовки, зміст яких та вимоги контролюються державою. В залежності від професії, що вимагає спеціальної підготовки, навчання триває від двох до трьох з половиною років. Так як майже неможливо точно передбачити середньострокові і довгострокові зміни до професійних вимог у рамках навчання майбутні фахівці готуються до гнучкого реагування на нові тенденції у професійному розвитку. Тому зміст навчання направлено на професійну мобільність в майбутньому і готовність до підвищення кваліфікації. Студент, приступає до навчання не тільки із пошуку учбового закладу, але й з пошуку

підприємства, в якому будуть проводитись практичні заняття. Навантаження розраховується так, що близько 40 % припадає на лекційні заняття, а приблизно 60% на практичні. Таким чином, основний навчальний час витрачається на формування компетенції студентів за фахом. Така форма навчання співпраці, врегульована законодавством, повністю себе виправдовує в таких областях: ремесло, промисловість, торгівля, сфера послуг, торгівлю, сільське господарство і державна служба. [1].

У всьому світі в середньому 1 з 5 студентів одержують середню освіту, знаходиться в системі технічного професійного навчання.

Дуальна система відповідає інтересам всіх що беруть участь у ній сторін — навчальних закладів, підприємств, працівників, держави.

Для підприємства — це можливість підготувати для себе кадри, економія на витратах по пошуку та підбору працівників, їх перенавчання та адаптації; урахування конкретних запитів підприємств до змісту та якості фахової освіти.

Для молоді — відмінний шанс раніше стати самостійними та легше адаптуватися до дорослого життя.

Для навчального закладу — можливість мати тісний зв'язок з великим колом підприємств, а через це покращити матеріально - технічну базу; залучити високо кваліфікований персонал (практиків) з виробництва до педагогічної діяльності (інструктори, викладачі); постійне підвищення кваліфікації викладацького складу та як результат високий престиж серед абітурієнтів та випускників (високу рейтингову оцінку серед навчальних закладів фахової перед вищої освіти). На жаль, в Україні заклади освіти не можуть собі дозволити придбати та регулярно оновлювати обладнання (без участі меценатів), тому, для студентів технічних спеціальностей дуальна освіта матиме позитивний ефект, сприятиме підвищенню якості навчання із одночасним вирішенням певних матеріальних проблем студента. Маємо надію, що це дозволить подолати проблему зношеності на 60-80% обладнання в закладах фахової перед вищої освіти. Згідно з концепцією дуальних форм навчання, передбачається здобуття від 25% до 50% кредитів під час навчання не в аудиторному фонді, а на робочому місці. Роботодавець оцінює результати навчання здобувача освіти разом із закладом освіти. Освіта в Україні стає автономною, це означає, що навчальні заклади тепер мають думати, де знайти кошти на свій розвиток. Нова форма навчання створює симбіоз між освітянином і ринком праці.

Така форма навчання дозволяє поєднати найсильніші сторони коледжів - фундаментальна підготовка, та підприємств - цільова практична підготовка.

В безумовному виграші залишається і держава, яка ефективно вирішує завдання підготовки кваліфікованих кадрів для своєї економіки; здійснення інституційних досліджень і консультування (моніторинг якості надання

освітніх послуг у сфері фахової перед вищої освіти, оновлення освітніх стандартів).

Також необхідно розглянути переваги такого виду навчання перед «традиційною системою» підготовки фахівців. Дуальна модель навчання у своїй основі виключає дисонанс між теорією і практикою навчання, стимулюючи студента на високу мотивацію отримання практичних навичок та знань. Студент фактично є, на термін навчання співробітником компанії, отримуючи завдання відповідно до його здібностей та навчальної програми. Якщо компанія готова прийняти майбутнього фахівця, який пройшов навчання на виробництві цього підприємства, то вона отримає співробітника, який буде вже знайомий з робочим процесом цієї організації. Майбутній фахівець, навчаючись в двох місцях одночасно – на підприємстві та в коледжі, освоює професію на виробництві. Отже, студент розвивається як майбутній професіонал в реальних умовах і може відразу визначитися на місці - зможе або захоче він виконувати цю роботу і далі, вже після отримання диплома. Професійна адаптація студента відбувається під час навчання, а не після, що благотворно позначається на робочому процесі в майбутньому. Також безумовною перевагою даного виду навчання є можливість плавного переходу від навчання до безпосередньої професійної діяльності. Навчальний заклад, який веде навчання за дуальної моделі виховує у своїх студентів відповідальне ставлення до праці та активну життєву позицію, сприяє різнобічному професійному розвитку.

Незважаючи на позитивні приклади, не можна не визнати, що існують серйозні проблеми, що перешкоджають запровадженню дуальної підготовки кадрів в загальнонаціональному масштабі.

Головне, що гальмує розвиток дуальної освіти, це великий обсяг інвестицій. Вітчизняні підприємці у більшості не готові вкладати кошти в підготовку кадрів. Їм складно робити довгострокові прогнози або просто немає грошей, щоб вкласти в освіту. Нажаль, законодавство України не передбачає податкових пільг для бізнесу за участь у підготовці кадрів.

Час, необхідний на законодавчу підготовку до впровадження в Україні дуальної освіти, може бути використаний для вивчення існуючого досвіду дуальної освіти та для апробації дуальної форми навчання в окремих закладах освіти. Повноцінне запровадження в Україні дуальної освіти можливе не раніше, ніж за п'ять років, оскільки цей процес потребує окремого нормативно-правового забезпечення (наразі МОН вже працює над розробкою нормативних документів, пілотні проекти дуальної освіти реалізуються протягом 2019-20 років).

Завданнями, на наш погляд, які необхідно вирішити на державному рівні для ефективного впровадження дуального освіти є:

1. Створення законодавчого, нормативно-правового забезпечення дуального навчання, урегулювання всіх тонкощів процесу взаємодії – заклад освіти, підприємство, студент, держава.

2. Введення системи мотивацій підприємствам, які беруть участь у процесі дуального навчання і пріоритетного бюджетного фінансування коледжів та навчальних центрів, що активно впроваджують дуальну підготовку кадрів.

3. Створення ефективної системи професійної орієнтації.

4. Створення інфраструктури системи дуального освіти, в тому числі через:

- розвиток мережі галузевих навчально-методичних кластерів підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації та сертифікації кадрів;
- розвиток мережі навчальних центрів при великих підприємствах;
- збільшення числа коледжів, які працюють в режимі експериментального впровадження технології дуального навчання.

Рішення цих завдань буде сприяти формуванню нової моделі професійної підготовки, яка дозволить подолати відставання в структурі, обсягах і якості трудових ресурсів від реальних вимог конкретних підприємств.

Це дійсно корисна і потрібна справа - проводити паралельно теоретичну і практичну підготовку студентів.

Як буде організовано навчальний процес дуальної освіти, поки що не відомо, нормативна база знаходиться на стадії розробки. Але, безумовно, дуальна освіта має реалізовуватись лише у тісній співпраці коледжів та підприємств. Дуальна освіта набагато складніше за традиційну практику і потребуватиме більшого залучення ресурсів підприємства, оскільки підприємствам потрібно буде організувати повноцінний навчальний процес із залученням власного обладнання та власних спеціалістів.

Ще один позитивний момент полягатиме у тому, що студенти конкуруватимуть між собою за право навчатися за дуальною формою, оскільки це дозволить працювати та заробляти.

Отже, впровадження дуальної форми навчання дозволяє вирішити основну проблему фахової перед вищої освіти - розрив між теорією і практикою. Оскільки дуальна освіта, перш за все, розрахована на студентів технічних спеціальностей, така форма навчання, безперечно, стане в нагоді у нашому навчальному закладі, який готують інженерів: - електриків, - електромеханіків, - механіків, - технологів. Для таких фахівців рівень практичної підготовки – дуже актуальне питання.

Використані джерела

1. Гатальская Е. А. ДУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ ОБУЧЕНИЯ: ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ / Е. А. Гатальская // Международный научно-исследовательский журнал. — 2017. — № 03 (57) Часть 1. — С. 19—21. — URL: <https://research-journal.org/pedagogy/dualnaya-model-obucheniya-opyt-i-perspektivy/> doi: 10.23670/IRJ.2017.57.072
2. Басюк М. П. Вплив передумов на формування сучасної дуальної системи вищої освіти Німеччини. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2014. № 4 (38). С. 92-98.
3. Вчитися на роботі: як працюватиме дуальна освіта в Україні. Український інтерес: сайт. 19.09.2018. URL: <https://uain.press/science/education/vchytysya-na-robotiyak-zapratsyuye-dualna-osvita-v-ukrayini-943921>
4. Дуальна освіта. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. 2018. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijno-tehnicnaosvita/dualna-osvita>

ОЗДОРОВЧИЙ НАПРЯМ СТУДЕНТІВ ЧЕРЕЗ НЕТРАДИЦІЙНІ ВИДИ СПОРТУ

І.С. Галеніна, викладач II кваліфікаційної категорії

Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу

Сьогодні маємо великий відсоток студентів з певними вадами захворюваності, що відносить їх до спеціальної медичної групи або зовсім звільнені від фізичного навантаження (наказ МОЗ та МОН від 20.07.2009 р. за № 518/674), тому впровадження нетрадиційних видів спорту є актуальним і ефективним засобом для оздоровлення студентів на заняттях з фізичного виховання у коледжі.

Виконання не складних комплексів сприяє розвитку опорно-рухового апарату, особливо гнучкості, і в той же час допомагає оволодіти нескладними видами координації.

На заняттях фізичного виховання ми використовуємо такі види: йога, хатха-йога як вид оздоровчого напрямку, програма хатха-йоги — це послідовний розвиток умінь і навичок відтворювати різні рухи і положення; калланетика — це комплекс гімнастичних вправ система комплексних статичних вправ, націлених на скорочення і розтягування м'язів тіла. Пілатес (нім. Pilates) — комплекс фізичних вправ, винайдених на початку XX століття німецьким й американським тренером Йозефом (Джозефом) Пілатесом [en], метою яких є розвиток гнучкості всіх м'язів тіла. Система являє собою поєднання йоги, балету та ізометричних вправ. Загалом пілатес сприяє

Організація дуальної форми навчання у механіко-технологічному коледжі ОНАХТ та ДТЕК АТ «ОДЕСАОБЛЕНЕРГО».....	34
<i>О.А. Комкова, к.т.н., викладач-методист в/к, Математики та Вищої математики, МКТ</i>	
Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.....	35
<i>Ю.В. Кваснікова, викладач кваліфікаційної категорії "Спеціаліст", КПАІТ</i>	
Впровадження та переваги дуальної форми навчання	39
<i>О.С. Бондаренко, Спеціаліст II кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Впровадження дуального навчання в коледжі: проблеми і перспективи	40
<i>Н.К. Пенковська, к.п.н, викладач вищої кваліфікаційної категорії</i>	
<i>Л.В. Березовська, викладач вищої кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Оздоровчий напрям студентів через нетрадиційні види спорту.....	44
<i>І.С. Галеніна, викладач II кваліфікаційної категорії, КНТІС</i>	
Формування інформаційної компетентності у студентів із використанням різних форм та методів дослідницької роботи (на прикладах проведення семінарських занять з елементами аналізу архівних документів)	45
<i>Т.Г. Левчук, Викладач-методист, в/к, КНТІС</i>	
Сучасні методологічні підходи до організації та здійснення практичної підготовки студентів та дуальної форми навчання.....	47
<i>Я.П. Пруднікова, викладач кваліфікаційної категорії «Спеціаліст», КНТІС</i>	
IV. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ОСОБИСТОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПУСКНИКА	49
Впровадження системи комп'ютерного моделювання на лабораторних роботах зі спец. дисциплін	49
<i>А.А.Кривченко, викладач I к., Ю.В. Кривченко, викладач в/к, ОТК</i>	
Експериментальна перевірка результативності моделі формування конкурентоспроможності майбутніх ІТ-фахівців у технічних коледжах (результати педагогічного експерименту)	51
<i>О.В. Скорнякова, викладач спецдисциплін, в/к, голова ЦК, ОТК</i>	
Формування професійної компетентності випускника	62
<i>Г.Ф. Гришко, викладач I категорії комісії</i>	
<i>Н.М. Ільчишина, викладач I категорії, голова ЦК, ОТК</i>	
Формування мовленнєвої компетентності випускників коледжів в контексті інформаційної культури	65
<i>Н.М. Комар, викладач філологічних дисциплін, ОТК</i>	
Формування професійних компетентностей студентів шляхом застосування інтерактивних методів навчання	69
<i>Ю.В. Воронкова, зав.економічним відділенням, викладач в/к. Н.С.Коваленко, викладач в/к, голова ЦК, Н.В.Макарова, викладач I к., ОТК</i>	